

Déu Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHEIICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az arab függetlenségi mozgalom

Az arab nacionalizmusnak kezdettől fogva az volt a legnagyobb gyengéje, hogy nem voltak valóban kiemelkedő vezető egyéniségek. Az arab világban nincsenek egy Kemál Atatürkhöz vagy a nemrég lemondásra lényeztetett Reza Sahhoz fogható vezetők. A Törökországban és Iránban, másrészt az arab országokban uralkodó politikai viszonyok különbözősége csak részben magyarázza meg az arabságnak kiemelkedő vezetőkben mutatkozó hiányát. Ezt a megoldást mélyebben, az arab világ nemzeti és szociális berendezkedésében kell keresni. Az arab nemzeti öntudat a nyugati, azaz francia és angol-szász eszme hatására kelt életre, először Szíria városaiiban. A nyugati civilizáció ismeretében felvelekedett arabokban természetesen az a kívánság is hamarosan szóhoz jutott, hogy az araboknak maguknak kellene soruk irányítását kézbe venniük. Ez az intellektuális réteg olyan szociális berendezkedést talált maga előtt, amelyben akár Bagdadról vagy Damaszkuszról Jeruzsálemről vagy éppen Egyiptomról legyen is szó, a politikai hatalom néhány nagybirtokos család kiváltsága volt. Mint hogy pedig kezdetben kizárólag az a vékony réteg foglalkozott politikával, az arab nemzeti törekvések hordozójaként is csak ez jöhetett szóba. Ennek a rétegnek képviselőitől azonban — kevés kivételtől eltekintve — nem lehet azt a radikalizmust elvárni, mely Kemál vagy Reza Sahot elsősorban tetté képessé nagy művek megalkotására. Az arab nagybirtokos politikuskok nem érdemlik meg ugyan azt a sokszor elhangzott szemrehányást, hogy árulói az arab ügynek, hiszen nem egyszer szívósan és igyekezettel harcoltak az arab érdekekért, többükben azonban az opportunizmus hívei és lehetőleg a fennálló szociális berendezkedés sérelme nélkül kívánják a nyugati imperializmustól nemzeti engedményeket kieszközölni.

Az arabság több reménységgel tekinthet a mindnaggyobb sulyra emelkedő intelligencia sorakból kikristályosodó vezetőrétegre, mely részben már a fellahok tömegeivel is megtalálta a kapcsolatot. Ennek a tanult rétegnek gondolkodásmódja sokkal racionálisabb és „európaiasabb”; a nyugati értelemben vett nacionalizmusnak ez a réteg a hordozója.

És hogyan áll a dolog a beduin nemességgel és az arab félsziget fejedelmével, például Ibn Szauddal? Vajjon nem itt kell-e a tettrekés, ösereji vezért réteg forrását keresni, éppugy mint a kaifait virágzó bírodalmának is? Talajdonképpen ez a beduin nemesség volt a hordozója? Egyik-másik törzsi kötségtelenül ma is sok politikai okossággal kormányozza országát: Ibn Szaud valóban nem ok nélkül híres messzefekintő politikai éleslátásáról. Am egy-két ilyen példa nem feledtetheti el a lényegét, a vakhabiták és a tengerparti városok immár nyugati civilizációja között tátongó űrt. Szíria vagy Irak városi lakossága alighanem nem szívesen venné magát alá Szaudi-Arábia uralkodójának. Nem is nagyon régen az véglegesen a múlté. Az arabság vezetőkben való hiányának kérdése leglényegesebben éppen ezzel a társadalmi jellegű jeleséggel függ össze. Nem is nagyon régen az arab nacionalizmusnak — néhány ritka kivételtől eltekintve — semmi önkéntes pontja sem volt a nép széles tömegével, a nemzeti gondolat kizárólag a vagyonokra, a hagyományokra vagy képzetségiükre támaszkodó köztársasági ügy volt. Az utóbbi években azonban gyökeres átalakulás vette kezdetét a fellahok és a városi polgárság tömegei mind ellenállhatatlanabban kerülnek a nemzeti gondolat büvölkébe. Ebből a szempontból a palesztinai szabadságharc jelentőségét nem lehet elég nagyra becsülni. A palesztinai szabadságharc, az iraki államszervezés és bizonyos szíriai mozgalmak máris olyan vezető egyéniségeket termeltek ki, akik a nyugati imperializmussal szemben megalkuvás nélkül kitartanak nemzeti céljaik mellett.

Az iraki nemzeti haderő vezéreinek és a mellettük álló politikai körökön, a palesztinai szabadságharcmozgalom katonai vezetői között mindenképp a jeruzsálemi főmúfti Badzs Fuhri és Huszejni effendi a legfőbb képviselőjük. Ezeknek a vezetőembereknek politikai gondolkodásuknál fogva kérelmeiket logikailag törvényszerűségekre Nagybrítenia eszmei feltevéseire ellenfeleikre kellett lenniük. A palesztinai fellahok most a múlt évi példáján elkeseredéssel vezetett, és az iraki fellahok megmutatta, hogy

ezek az emberek minden családi és osztályérdeken túlvé magukat kizárólag csak az arab nemzeti függetlenség kivívásában látják feladatukat és hogy az arab világ nagy tömegei valóban vezérüknek ismerik el őket. Ha az angoloknak sikerült volna kézrekeríteni őket, az arab na-

cionalizmust valóban legnagyobb reménységeitől fosztották volna meg, amint azt az Európába menekült főmúftiak nemrég Berlinben és Rómában tett nyilatkozatai is igazolják.

Dr. FRIEDRICH-WILHELM FERNAU

A japán haditengerészet bombavetői Szingapurt ostromolják

Hiraide kapitány, a japán császári főhadiszállás tengerészeti osztályának sajtófőnöke a háboru első hónapjának végén tartott rádióbeszédében rámutatott arra, hogy az időzatkészség, önzettség, valamint a főlényes taktika és hadászat az eddigi japán győzelmek útka és ez a záloga a nagyázsiai háboru győzelmes befejezésének is. A japán flotta harcra területe az Egyesült Államok nyugati partvidékétől az Indiai-óceánig és az Aleutáktól az egyenlítői déltengeri szigetekig terjed. Ez a legnagyobb csatatér, amely eddig az emberiség történelmében előfordult. Japán dicsőséges győzelmeinek előfeltétele a hosszú évekig tartó, kemény kiképzés, — mondott a Hiraide kapitány. A japán haditengerészet zuhanóbombázó repülői napról-napra gyakorlatoznak és még az étkezésről is lemondtak, hogy idejüket jobban kihasználhassák.

A japánok keletázsiai főlényét ujabban már Londonban is kénytelenek beismerni. Keletázsiaiában a japánok megvetették a lábukat s ez a tény a maláj fronton tapasztalható erőteljes japán előnyomulásban is kifejezésre jut. Az előrelátható következmények megakadályozására a brit hadvezetőség képtelen. Londonban már senki sem bízik abban, hogy a maláj hadihelyzet brit szempontból javulhatna, ellenben növekvő az aggodalom Szingapur sorsa miatt. A keddi japán hadijelentés már a Szingapur ellen intézett tizennyolcadik légítámadásról számol be. Szingapur korántsem az a sebezhetetlen és bevehetetlen erőd, aminek az angolszások feltűntették. Mialatt a szárazföldön előretört japán egységek már annyira megközelítették Szingapurt, hogy ha akarnák, már messzehordó ágyúkkal lövethetnék is, azalatt a japán haditengerészet légi kötelékei bombázókkal árasztják el a brit arcvonalat s magának a városnak is minden számottevő katonai berendezését.

Légi útközletben husz brit repülőgépből tizenötöt lelőttek a japánok

Tokióból jelenti a Rador: A japán császári főhadiszállás kedden reggel az alábbi hadijelentést adta ki: Január 18-án, a Szingapur ellen intézett 18-ik légítámadás alkalmával japán vadászgépek kísérték a haditengerészet bombavetőit. Kota Tiggi fölött légi útközlet fejlődött ki és a japán légi kötelékek szembeszállni próbálkozó husz Buffalo-rendszerű el-

lenséges gép közül a japánok tizenötöt lelőttek. Két japán repülőgép nem ad életjelt magáról. A japán haditengerészet bombavetői egységei nagymennyiségű bombát dobtak Szingapurra, különösen annak tengerészeti támaszpontjára, valamint katonai berendezéseire. Bombázták ezenfelül a közlekedési utakat is. A közlekedési kigyulladások.

Japán légítámadás Szumatra ellen

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A maláj arcvonalról érkezett hírek megerősítik azt a baltavai jelentést, amely szerint a japán repülőgépek első ízben intéztek támadást Szumatra ellen.

A „Toki Asahi Shimbun” azt írja, hogy a japán gépek követték a Beluntól északnyugatra levő pangkalan repülőterén leszállt brit repülőkötelékeket.

Amint ez megtörtént, a japán gépek azonnal megtámadták a repülőter berendezéseit és a földön veszteglő angol gépeket. Azt hiszik, hogy az angolok Szumatra-ra szállították azokat a gépeket, amelyek a Malakka-félszigeten még megmaradtak, hogy onnan vegyenek részt a félsziget déli részének és Szingapurnak védelmében. (Rador).

Török lapvélemény Szingapur helyzetéről

Izstambulból jelenti a Rador: A török sajtót továbbra is foglalkoztatja az általános katonai helyzet. Az „Ikdam” című lap vezetőcikkében a tengeri egységek fontosságát hangsúlyozta ebben a háboruban és rámutat arra, hogy az összes hadviselő államok nagy sietséggel új egységeket építenek. Ugyanakkor azonban felteszi a kérdést, vajjon az angol és amerikai hajógyárak idejében tudják-e majd helyreállítani az egyensúlyt, különösen ha figyelembe vesszük az Anglia és Amerika által elszenvedett nagy veszteségeket az egyes tengereken, főleg a Csendes-óceánon.

A „Tasviri Efkiar” című lap a japánok hadműveletit összegezve Szingapur kényes helyzetére utal és megjegyzi, hogy ennek a támaszpontnak az angolok számára a legnagyobb jelentősége van és ezért a brit parancsnokok minden lehetőleg megtesz majd, hogy továbbra is birtokában tartsa. Ezért nem is lehet számolni azzal, hogy Szingapurt harc nélkül felszadják. A török újság végül megjegyzi, hogy Szingapur elvesztése elhatározó befolyással lesz az összes harcerekre.

Argentina és Chile ingadozása jellemezte a pánamerikai konferencia tegnapi tárgyalásait

Stockholmból jelenti a Rador: Az „United Press” értesülése szerint Rio de Janeiróban jelenleg az érdekelt körök nagy nyomást gyakorolnak Argentina és Chile köztársaságokra, hogy rábírájk más amerikai államok politikájához való csatlakozásra a tengelyhatalmakkal való diplomáciai kapcsolatok megszakítása érdekében. Goiázu, argentinai külügyminiszter hétfőn hosszas megbeszélést folytatott Vargas bra-

zíliai köztársasági elnökkel.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Associated Press” riodejaneirói híre szerint Chile köztársaság kiküldöttjei a pánamerikai kongresszuson azt javasolták, hogy az összes amerikai államok egymás között kössenek szerződéseket, melyek értelmében egy ország aranytartalmát kölcsönadhatják

más amerikai államnak.
Mexikó kiküldöttje indítványt terjesztett elő, célból, hogy a háború összes hadviselőit nyilvánítsák „nem hadviselőkné.” (Rador.)

ARGENTINA ELLENJAVASLATA

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda:

Az „Associated Press” hírközvetítő ügynökség Rio de Janeiróból azt az értesülést kapta, hogy a tengelyhatalmakkal való kapcsolatok megszakítása ügyében Argentína ellenjavaslatot szándékozik benyújtani Mexikó, Kolumbia és Venezuela e tárgyban tett indítványaira. (Rador.)

Feodosiától keletre üldözik a megvert szovjet csapatokat

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A Krim-szigeten a Feodosiától északkeletre levő körzetben harcoló ellenséget tovább visszavetették kelet felé.

A Donecz-fronton és a közép, valamint az északi frontszakaszon tovább folynak a védelmi harcok. Eredményes rohamosztályváltásoknál a szovjet csapatok véres veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A légierő az egész keleti fronton, részben a leg súlyosabb feltételek mellett, támogatta a szárazföldi harcokat. A Murman-vasutvonalat bombatalálatok

kal több helyen megszakították. Egy üzemanyaggal megrakott vonat kigyulladt.

Északafrikában mindkét fél részéről felderítő és tüzéségi tevékenység, a Kirenaikában kikötőberendezések és parti utak ellen eredményes légitámadásokat hajtottak végre.

Agedabiától délre brit gépjármű oszlopokat és sátorházakat bombáztak.

A Tobruk körüli tengeri körzetben német harczi repülőgépek bombatalálatokkal megrongálták egy nagyobb kereskedelmi hajót.

A német harczi repülők nagy eredménnyel folytatták La Valetta és a Málta szigetén levő brit repülőterek bombázását.

Az olasz vezérkar új főnöke

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hivatalos lapban a közeli napokban az olasz haderő vezetésében beálló következő változások jelennek meg:

Vittorio Ambrosio tábornokot, a tizenegyedik

hadserg parancsnokát, vezérkari főnökké nevezik ki, míg Mario Roatta jelenlegi vezérkari főnököt a második hadserg élére állítják.

Német lapvélemények a brit propaganda módszereiről

Berlinből jelenti a Rador: A berlini lapok a brit propaganda neveléses módszereivel foglalkoznak. A berlini lapok ily című cikkeket közölnek: „Gépfegyverek Berlin utcáin”. — „Kátyuba jutottak a hazugság támadásai”. — „Churchill kábitószerei az angolok számára” — stb.

A német lapok azt írják, hogy London és Moszkva kénytelen hazugsághadjáratot indítani a keletázsiai, északafrikai és szovjetországi vereségek eltusolására.

A „Völkischer Beobachter” című német lap egyebek között ezeket írja: „Anglia azzal hitegeti magát, hogy Németországban küszöbön áll a forradalom és Hitler az SS-alakulatok gépfegyvereivel védekezik: tábornokai oppozíciójával és a nép lázongá-

sával szemben. Ezek a hazugságok nem vezetnek másra, mint arra, hogy bebizonyítsák azt a belső valóságot, melyben Anglia leledzik”.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” a következőket írja: „A Daily Express azt szeretné elhitetni, hogy Berlin utcáin ágyuk állanak, azzal a rendeltetéssel, hogy megakadályozzák a potsdami államsínyt. Az angol propaganda hazugságának sajátos módszerével állunk szemben. Aljas módszer ez a sz angolok abban reménykednek, hogy e hazugságok leleplezése után a tömegek még mindig töprengeni fognak azon, hogy e hírekben valami igazság is lehet. Valószínűleg a riodejaneiri konferencia adott alkalmat az angoloknak eme újabb hazugsághadjárat indítására. (Rador.)

A német népcsoport átveszi a lugoji (lugosi) Notre Dame zárdaiskola német tagozatait

Vincze Aladár dr. elnökletével önálló katolikus magyar iskolaszék alakult. Az egynézőkéségi választmány magyar tagjai a hitvallásos magyar tanintézetek fentartása mellett foglaltak állást

Lugojon (Lugoson) a német népcsoport tiz tagja, — akik a római katolikus egyházközségnek is választmányi tagjai, — beadvánnyal fordult Szladek Péla mérnökhöz, az egyházközség elnökéhez, amelyben az egyházközség választmányának sürgős összehívását kérték a német nyelvű római katolikus oktatási intézkedéseknek a német népcsoport részére leendő átadása, illetve ilyen határozathozatali céljából.

A kért választmányi ülést az elnök e hó 16-ára hívta össze.

Ezen az ülésen megjelent a németek tizenhat, szavazatra jogosított tagja a magyar választmányi tagok tizenketten.

A minorita házfőnök-plébános beadványban jelentette be, hogy a püspök távirati utasítására a papság nem jelenik meg ezen az ülésen.

Dr. Vincze Aladár, az egyházközség magyar elnöke az indítvány tárgyalása előtt kérte, hogy mondják ki határozatilag azt az évek óta gyakorlatban megvalósított ténvt, hogy az egyházközség önálló magyar iskolaszékét megalakítják. Miután

ezt az indítványt az összes jelenvoltak egyhangulag elfogadták,

dr. Vincze Aladár, mint most már az önálló magyar iskolaszék elnöke is,

ünnepélyes hitvallást tett az összes magyar tagok nevében a hitvallásos magyar nyelvű iskolák további fentartására és fejlesztése mellett,

majd bejelentette, hogy a magyar iskolaszék német iskoláügyben tárgyalni illetéktelennek tekinti magát, amelyben a német iskolák átvételével egyidejűleg a német népcsoport biztosítja a magyar tagozatnak, mint hitvallásos iskolának további zavartalan működését.

Dr. Horger Ferenc a német népcsoport határozati javaslatát ismertette, amelyben a Bocsnai-úti német óvodával egyidejűleg a zárdaiskola német tagozatainak (gimnázium, elemi iskola és óvoda) átadását javasolja nevelési, fegyelmi és igazgatási vezetés céljából. A javaslat kimondja, hogy az intézet vagyonát ez a határozat nem érinti.

Miután az elnök névszerinti szavazást rendelt el, tizenöt német választmányi tag a javaslat mellett szavazott, a tizenkét magyar választmányi tag pedig tartózkodott a szavazástól.

A határozatot nyolc nap elteltével jóváhagyás céljából felterjesztik a püspöki hatósághoz.

Európa az amerikai pénzüvilág viryálmaiban

Ma már világosan áll előttünk a tény: az 1914—18. évi világháborút ugyanazok az emberek idézték fel, akik most ebben a második világháborúban csak új nyereszkedési lehetőséget látnak. Akkoriban Wilson elnök volt az, aki mint a Wallstreet, mindenekelőtt pedig a Morgan-Bankház készséges eszköze, minden kül- és belpolitikai ténykedésében kizárólag csak ezeknek a köröknek érdekeit tartotta szem előtt. A Morgan-bankház érdekkörébe tartozó vállalatok száma olyan nagy, hogy felsorolásuk egész könyvet tenne ki. Anna Rochester amerikai írónőnek 1936-ban „Rulers of America” — Amerika uralkodói — címen megjelent könyvében megállapítja, hogy a bankház befolyása nem kevesebb, mint ötvenegy bank és biztosítási konszernre és nyolcvanhat ipari üzemre terjed ki, összesen mintegy negyvenhat millió dollár aktívával. Ez az összes amerikai részvénytársaságok vagyonának körülbelül hatodát teszi ki. Azoknak a vállalatoknak a figyelembevételével, amelyek csak közvetve vannak a Morgan-cég befolyásának alávetve, ez a szám nyolcvan millió dollárra, a bankháznak az amerikai részvénytársaságok vagyonában való részesedése pedig egynevedre emelkedik. A bankház és a kebelébe tartozó konszernnek háborus nyeresége olyan óriási, hogy pontos kimutatása teljességgel lehetetlen. De más vállalatok is hatalmas nyereségeket könyvelhettek el. A Morgan—Guggenheim-csoportba tartozó Utah Copper Company nyeresége például 1917—18-ban a vállalat egész részvénytőkéjének 350 százalékára ruggott. A Calumet & Hecla-cég jelentése szerint a vállalat nyereségei 1917-ben egész tőkéjének 800, 1918-ban pedig újabb 300 százalékának feleltek meg. A Du Pont Company aktívái az 1913. évi 75 millió dollárról 1918. végére 329 millió dollárra emelkedtek, a kifizetésre került osztalék pedig az eredeti részvénytőke 458 százalékának felelt meg. A mostani háboru megindulása óta az Angliába irányuló szállítások és az amerikai fegyverkezési program keretében kiadott robbanóanyag-megrendelések a Du Pont céget ismét hatalmas nyereségekhez juttatták.

Az Egyesült Államok vezető személyiségeinek nyilatkozataiból nem nehéz felismerni, hogy az amerikai politika leplezetlenül a világhatalmat tüzte ki célul. Azt a pénzügyi hatalmi helyzetet, melyhez a világháboru juttatta, Amerika most korlátlan világhatalomná akarja kiépíteni. Az az Amerika, mely az első világháboru megindulásakor még kétésfél millió dollárral tartozott a külföldnek, a háborút már mint tíz milliárd dollár követelésre hivatkozó hitelező állam fejezte be. Mint D. R. Crissinger, az amerikai kincstár egyik magasrangú tisztviselője, a „Review of Economic Statistic” első kötetében „Részvételnünk a külföld finanszírozásában” című cikkében megállapította, az USA külföldi tőkebefektetései 1914-től 1922-ig elérték a 21.850 millió dollárt. Ezek a tőkebefektetések természetesen óriási kamatjövödelmeket ontottak az Egyesült Államok pénztárába. Ilyen körülmények között nem lehet csodálni, hogy az amerikai pénzüvilág nyíltan beszél a régi, immár elaggott Európa végleges likvidálásáról. Az idevágó nyilatkozatok tömegéből elég Hiram Motherwell 1929-ben „The Imperial Dollar” címen megjelent könyvére hivatkozni. Az író őszintesége megdöbbentő. Többek között megállapítja, hogy Európa a sző szoros értelmében nem tudja, hogy az amerikanizmustól vagy a bolszevizmustól kellene-e jobban félnie. A történelem iróniája, hogy azóta a két ideológia szövetkezett egymással Európa ellen.

A világ pénzügyi középpontja már az első világháboru következményeképpen Newyorkba tevődött át, írja továbbá Motherwell és London csupán mint a világ kereskedelmi középpontja tudja még magát tartani Nos Churchill, az Empire esődtömegkezelője, gondoskodott arról, hogy Anglia azóta ezt a pozíciót is elveszítse. Másik helyen az amerikai író fölényesen jelenti ki, hogy nincs messze már az az idő, „amikor az USA a világ minden részéről egyelőre még nem is sejtett nagyságu adókat fog évente behajtani.” Az európai civilizáció — folytatja Motherwell — feloszloban és ujjáalakuloban van. Ez az ujjáalakulás a hódító amerikanizmus befolyása alatt megy végbe. Az új Európa kialakítását az a gazdasági erők végzik, melyek már most is amerikai ellenőrzés alatt állanak. Az amerikai imperialistának ezek a szavai, amint azóta Roosevelt és vezérkara tetteivel is igazolta, nem csupán egy felfuvalkodott lélek felelőtlen termékei. Európának fel kell ismernie a veszélyt és egységesen kell vele szembeállania.

Dr. F. P. K.

URANIA

Slager filmszínház, Arad
Telefon 12-32, Előadások 5, 7-15, 9-15

Ma!

Egy bájos, mulatságos
vigjáték

Fiu vagy leány

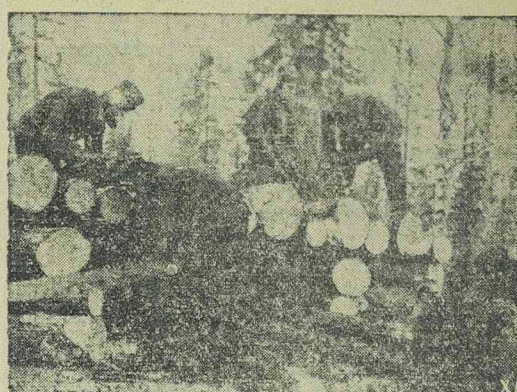
HELI FI KENZÖLLER, HANZ HOIT Ut bicacók

Egy német cirkáló kórházi fülkéje

A keleti fronton hóekék teszik szabaddá az utat az utánpótlás számára

Épül a téli szállás a keleti fronton

Súlyosan megbüntetik azt a közalkalmazottat aki engedély nélkül elhagyja helyét

Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lapban a következő rendelet jelent meg:

Első szakasz. A háború és mozgósítás idejére az ország területén, valamint a román közigazgatás alatt álló területeken működő összes közalkalmazottak, tekintet nélkül korukra és nemükre, a nemzet szolgálatában álló személyeknek tekintendők.

A közalkalmazottaknak ezt a helyzetét a szükséghez mérten békeidőre is meg lehet hosszabbítani. A meghosszabbítás rendelet útján történik.

Második szakasz. A nemzet szolgálatában álló közalkalmazott, aki előzetes engedély nélkül vagy elháríthatatlan akadály hiányával szolgálati helyéről hiányzik, a következő büntetésnek teszi ki magát:

a) Két hónaptól hat hónapig terjedő fogházzal büntetik, ha a távolmaradás nem haladja meg a nyolc napot.

b) Hat hónaptól egy évig terjedhető fogházzal, ha a távolmaradás meghaladja a nyolc napot.

Egy és két év közötti fogházbüntetés róható ki az alábbi esetekben:

1. Ha a távolmaradás több volt harminc napnál.

2. Ha az illető közalkalmazottat igazolatlan távolmaradás miatt egy ízben már elítélték, tekintet nélkül arra, hogy letöltötte-e büntetését vagy sem.

Harmadik szakasz. Három évtől öt évig terjedő fogházzal és nyugdíjigényének elvesztésével büntetik azt a közalkalmazottat, aki az ország bármely részében, illetve a román közigazgatás alatt álló területekre történt kiküldetésének vagy áthelyezési rendelkezésnek az abban foglalt határidőig nem tesz eleget. Ugyanilyen büntetésben részesül az a közalkalmazott is, aki az előtt hagyja le helyét, mielőtt lemondását elfogadták volna.

Negyedik szakasz. A bírói eljárás megindításához szükséges panaszt az illető közalkalmazott intézménye teszi ahhoz az ügyészhez, amelynek körzetében a cselekményt elkövették. Az ítéletet első és utolsó fórumként tíz napon belül mondja ki a törvényszék.

Ötödik szakasz. A nemzet szolgálatában álló közalkalmazottak kötelezettségei nem befolyásolják a katonai kötelezettségeket.

Prága és Brünn vidékén hatályon kívül helyezték a kivételes állapotokról szóló rendelkezéseket

Lemondott a vednökségi kormány és a volt miniszterelnök vezetésével új kormány alakult

Prágából jelenti a Német Távirati Iroda: Krejci kormányelnök benyújtotta Hacha cseh-morva ved-

Tavaszi szellő

WILLY FRITSCH nagy operettje

nökségi államelnöknek az egész kormány lemondását. Hacha államelnök a lemondást elfogadta és nyomban megbízta Krejcit az új kormány megalakításával. Hétfőn délután Krejci már be is terjesztette az új kormány tagjainak névsorát.

Hétfőn délután öt órakor az új kormány tagjai megjelentek az államelnöknél és letették a hivatali esküt. (Rador).

Prágából jelenti a Német Távirati Iroda: Heydrich tábornok, ideiglenes birodalmi vednök hétfőn este hét órakor fogadta az új kormány tagjait.

A birodalmi helytartó ezalkalommal beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a kormány átalakítása és a miniszteriumok újjászervezése történelmi jelentőségű kormányváltást jelent.

Utalt arra, hogy a Cseh-Morva vednökség együttműködése a német birodalommal a politikai fejlődés biztos záloga és a történelmi adottságok természetes

Nagyobb, pazarabb mint az Orgonavirágzás

velejárója.

Megbélyegezte bizonyos külföldi cseh körök felelőtlenségét, majd elismeréssel adózott az államelnök 1939 tavaszán hozott határozata-

tának. Heydrich tábornok, birodalmi vednök bizalmát nyilvánította az új kormány iránt és vázolta azokat az irányvonalakat, melyek a kormány jövő tevékenységének alapvető tényezői lesznek. (Rador).

AZ OSTROMALLAPOT BESZÜNETÉSE

Prágából jelenti a Német Távirati Iroda: Heydrich readórségi tábornok, a birodalmi vednök helyettese, tekintettel a Cseh-Morva protektorátusban folyamatosan bekövetkezett rendre és nyugalomra. Prága és Brünn vidékén január huszadiki kezdettel hatályon kívül helyezte a kivételes állapotokról szóló rendelkezéseket. (Rador).

Spanyolországban óriási a felháborodás Anglia ellen

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: A Fernando-Po szigeti Santa Isabella kikötő ellen intézett angol támadás egész Spanyolországban olyan mély felháborodást keltett, hogy Sir Samuel Hoare madridi angol nagykövetnek a vednökség védelmét kellett kérnie, mert tartani lehet a lakosság tüntetésétől.

Rosenberg nyilatkozata:

Németország Európa érdekeit védelmezi

Rigából jelenti a Német Távirati Iroda: Rosenberg Alfréd, a keleti tartományok minisztere a „Deutsche Zeitung im Ostland” című lap munkatársa előtt nyilatkozatot mondott, amelyben a többi között a következőket jelentette ki:

— A lakosság fizikai megsemmisítése, a civilizáció eltörlése és a lakosság meggyilkolására létesített rend — ennek a sorsnak lettek volna részesei az összes keleti népek és valamennyi európai nép.

ha Németország és szövetségesei a megindult harcban nem semmisítették volna meg a bolsevista veszélyt.

Kötelességünk nem állhat másból, mint a szünet nélküli munkából, valamint az összes erők mozgósításából, annak érdekében, hogy biztosítsuk a keleti tartományok oltalmazását és a harcosság szükségleteit.

A német hadsereg valamennyi nép életét és

Szombattól kezdve Aradon az

Urániában

munkáját védelmezi. Ezeknek európai és erkölcsi kötelességük minden erejükkel hozzájárulni a német hadsereg ellátásához.

Munkájuk eredménye olyan tényező, ami befolyásolja jövőnk helyzetük rendezését és a később hozandó intézkedéseket.

— A birodalmi kormánybiztosságnak és az alá tartozó hatóságoknak az a kötelessége, hogy mindenki javára támogassa az együttműködést, az igazolt kérelmeknek szenteljen figyelmet és a lehetőség szerint teljesítse őket. (Rador)

CORSO

(ARAD)
Tei. 23-64

Előadások 5, 7:15 és 9:15-kor

MA, KEDDEN UTOLJARA

Saila a hómezők tündére

A főszereplők: AINO TAUBE és SOLVEIG HEDENGRAN

Legújabb híradó!

Csütörtöki kezdettel

Az amerikai filmgyártás egyetlen és utolsó gigantikus méretű filmje:

PAGO-PAGO AZ ELVESZETT PARADICSOM

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3,
Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Baburay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 50.—
lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre
1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példá. yonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendez
előfizetési díj kétszerese.

TUDJÁ-E ON?

... hogy Amerikában minden 14 másodpercben szü-
letik egy gyermek.

... hogy egy szorgalmas háziasszony hetenként át-
lag 58 órát dolgozik. 14 órával többet, mint az átlag
munkaidejű ipari munkás.

... hogy a természet legforróbb anyaga a láva. Ami-
kor a vulkánból előtör, Fahrenheit szerint 2200—
3000 a hőfoka.

... hogy Szíriában égszínkék a gyász színe, szimbolu-
ma annak, hogy az elköltözött a mennyekbe szállt.

... hogy mérges méh közeledik, merőben szembe kell
véle nézni, nem fog megcsipni. A méhészek melbourn-
ei kongresszusa ajánlja ezt.

... hogy ötezer fajta különböző orchidea van a vi-
lágban.

... hogy a svájciak a világ legnagyobb sajtevíói. Fe-
jéreként évente 23 fontot fogyasztanak.

... hogy amerikai kutatók szerint a vöröshaju embe-
rek átlag ötven százalékkal értelmesebbek.

... hogy Jávában több vulkán van, mint a Föld bár-
mely más részén. A sziget nagy gazdaságát azoknak
az anyagoknak köszönheti, amelyeket a vulkánok ki-
térése hoz felszínre.

— Gyászünnepség a hős repülők emlékére. Bu-
curestiből jelenti a Rador: A vasuti repülők egyesü-
léte vasárnap délelőtt gyászünnepséget rendezett
amely pilóták emlékére, akiket a vasuti repülők egye-
sülete képezett ki és a harcúterem, vagy a román avia-
tika szolgálatában estek el. A Grivitei-uton levő Sft.
Gheorghe-templomban tartott gyászistentiszteleten
megjelentek a légügyi minisztérium kiküldöttjei és
a vasut. valamint a vasuti repülők egyesületének ve-
zetői és tagjai. Az istentisztelet után a lelkezés mon-
dott beszédet, majd a vasuti repülők nevében Simion
Vasile pilóta emlékezett meg az egyesület tagjairól,
akik a hazáért és a román repülők dicsőségéért
haltak hősi halált. A gyászünnepség után a vasuti
repülők egyesülete száz szegényt megvendéget.

— Román újságírók berlini látogatása. Berlin-
ből jelenti a Rador, hogy a nemzeti szocialista párt
meghívására németországi körúton levő román új-
ságírók csoportja Münchenből Berlinbe érkezett. A
párt vezetősége és a propagandaminisztérium a ro-
mán küldöttség tiszteletére a külföldi sajtóképvisezők
klubhelyiségében bankettet rendezett, melyen a német
közélet számos előkelősége is megjelent.

— Elpusztult brit torpedóromboló. Amszterdamból
jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter brit
hírszolgálati ügynökség ismerteti a brit tengernagyi
hivatal jelentését, mely szerint a Vimiera nevű angol
torpedóromboló elpusztult.

— Kanadában nem lesz több gépkocsi. A kana-
dai löszermiszter kijelentette, hogy személyi célo-
kat szolgáló magángépkocsikat a jövőben többé nem
mülködhetnek. Március végétől vagy április elsejétől
viszont leállítják az egész gépkocsigyártást, mert az
üzemek csak háborús célokra fognak új autókat
gyártani.

ELMEBETEG ÁLLATOK

Az a körülmény, hogy az állatvilágban is elő-
fordul az elmebetegség, még pedig sokféle változa-
toságban, gyakran csodálkozást vált ki a hozzánem-
értők körében. Az ember hajlandó arra, hogy csak
magának tulajdonítson szellemi életet és ezzel
együtt a szellemi és lelki megbetegedések lehetősé-
gét. Pedig már a Krisztus utáni első században élő
Plutarhos is rámutatott a veszett kutyák örültsége-
re és ebben arra való hivatkozással, hogy csak bir-
tokolt képességeket lehet elveszíteni, az állatok ér-
telmességének bizonyítékát látta. Azóta pedig az el-
mebeteg állatok gyógyítása az állatorvostudomány
önálló ágává fejlődött.

**LOVAK IS SZENVEDHETNEK
NEURÓZISBAN**

Hogy áttekintést nyerhessünk az állatvilágban
előforduló szellemi természetű megbetegedésekről,
elég egy pillantást vetni a loórvosok manolytiká-
ba. Cél- és balesetneurózisok, beteges jókedv és me-
lanchólia, epilepszia és őrjongség, csupa olyan lelki
betegség, melyeket az emberek ideg- és elmebetegsége-
sége is jól ismer. A lónál gyakran előforduló cél-
neurózis például a levegőnyelés. Gyakori eset, hogy
a lovak evés közben vagy lélekzések — nem szán-
dékosan, hanem testi vagy lélektani zavarok követ-
kezményeképpen — levegőt nyelnek, ami természet-
esen felfúvódásokhoz vezet. Már most több esetben
megfigyelték, hogy ezt a neurózist sok ló azzal, hogy
nyergelés előtt levegőt nyel, hogy később a levegő
kibocsátásával a nyeregőv szorításán lazíthasson,
ki is használja. Mint az embernél, a lovaknál is
gyakran előfordul, hogy balesetek utóhatásaként
lelki természetű zavarok, különféle beteges félelem-
érzetek jelentkeznek. Ezekben az esetekben azon-
ban célképzetről már nem lehet beszélni, mert belő-
lük a szegény állatok semmi hasznot sem húznak,
hanem legtöbbször csak verést kapnak.

KÉNYSZERKÉPZET A MADARAKNÁL

Hogy a kielégítetlen ösztönök az állatok világá-
ban is valódi hallucinációkhoz vezethetnek, azt Uex-
küll professzor, a neves állatpszichológus egy fog-

ságban élő seregély példáján mutatta be. A seregély
még sohasem látott bogarat, valahányszor azonban
éhes volt, mindig egy legyet képzelt el, a képzele-
tében élő rovar után kalitkájában valószínű vadá-
szato rendezett és amikor izgalmas hajszra után el-
fogta, a seregélyek szokása szerint csőrrel a föld-
höz vagdalva, megölte és elfogyasztotta.

VESETTSÉG ÉS ŐRJONGÁS

Az állatvilág legelterjedtebb elmebetegsége a
veszettség, amely nemcsak emlősállatoknál, hanem
például a ludaknál is előfordul. Am a nem fertőzőes
erejű őrjongség sem ritka. Sok jelentős számú be őr-
jongsó disznókról is. Az esetek egy részében a sónak
táplálékukból való elvonásával kigyógyításuk is si-
került. A dühöngő lovak kitörnek istállójukból, ide-
oda vágatnak és rendszerint végül is valamilyen
emberrel rohannak neki, amikor sokszor halálos
sérüléseket szenvednek. Az állatok öngyilkosságáról
szólok másik ilyen esetek megfigyeléséből erednek. A
szándékos öngyilkosság nyilván csak az ember büne.

ÉLVEZETI MÉRGEK RABSÁGÁBAN

Nem tulajdonképpeni elmebetegségek, de azért
mégis az állatpszichiátra körébe vágunk azok az ese-
tek, melyekben az állatok különböző élvezeti mérgek
rabságába kerülnek. Leggyakrabban — szándékosan
vagy véletlenül — maga az ember ilyenkor a közve-
títő, de például dohánytermelő vidékeken gyakran
előfordul, hogy a dohányleveleket rágszáló kecskék
maguktól váltak a nikotin rabjaivá. Az élvezeti mér-
gek rabsága, így az alkoholizmus is, az állatoknál
ugyanazokkal a lelki következményekkel jár, mint az
embernél. Hogy az állatok között idióták és gyenge-
elműjűek is vannak, minden tenyésztő tudja. Bár
ezeknek a betegségeknek kórtanait természetesen még
nagyobb nehézségekkel küzd, mint az emberi elme-
kórtan, hiszen az állatok kifejezési képessége össze-
hasonlíthatatlanul csekélyebb, a testi kísérő jenssé-
gek gondos tanulmányozásával az állatlélektan fiatal
tudománya máris olyan eredményeket tudott elérni,
melyek jól megérdemelt önálló helyet biztosítanak ne-
ki a tudományágak körében. (MN)

— Bonyolódik a helyzet Palesztinában.

Adanából jelenti, hogy a Maccabi palesztinai zsidó szerve-
zet élénk propaganda tevékenységet fejt ki Szíriában
és Libanonban. A zsidó szervezet Beiruthban gyűlést
tartott, amelyen az angolok által kinevezett rendőrsé-
gi tisztviselők is résztvettek. A Maccabi szervezet-
nek az a célja, hogy a szíriai városokban megszer-
veze a zsidó ifjúságot és felhasználja azt saját ter-
veinek megvalósítására, még a legtávolabbi arab
területeken is. Ezek a tervek azt célozzák, hogy ki-
űzzék az arabokat saját életerükből. A tervet az an-
golok és amerikaiak erőteljesen támogatják. (ESS)

— Gyilkolt a széngáz.

A fővárosi G. Dem. Teo-
dorescu-ut 27. számú ház egyik kis lakásában lakott
Kranzdorf Salamon hatvannyolé éves munkás Schie-
field Vilmos ötvenöt éves munkástársával együtt.
Este mielőtt lefeküdtek volna, Kranzdorf megrakta a
kályhát és amikor a szén meggyulladt, elzárta a ké-
ményt. A széngáz éjszaka elárasztotta a szobát és
Kranzdorf éjszaka megfulladt. Amikor reggel a sze-
rencsétlenséget észrevették, már halott volt, míg
társát, akiben még volt élet, kórházba szállították.

— A manillai katolikusok helyzete a japán fen-

hatóság miatt. A Fülöp-szigetek fővárosában a japán
hatóságok vezetése alatt helyreállott a forgalom, az
élet a szokott mederben folyik. Az ellenséges propa-
gandával szemben illetékes japán helyen kijelenté-
ték, hogy a Fülöp-szigetek és így Manilla tulajno-
m részben katolikus vallású, latin műveltségű lakossá-
gát a japánok semmiféle vallási üldözésben nem ré-
szesítik. Manilla, mely pár esztendővel ezelőtt katoli-
kus világkongresszus színhelye volt, a japán meg-
szállás után maradéktalanul megmaradhat a vidék
katolikus vallási központjának. Manilla főpolgármes-
tere egyezményt írt alá a japán csapatok főparan-
oskával és e megállanodás értelmében a főváros la-
kosságának személyi és vagyonbiztonsága, vallásza-
badtsága a japán törvények legteljesebb védelmében
részestül.

— Bűnhődnek a hátátlanok.

Bucurestiből jelenti
a Rador: Közik, hogy Antonescu Mihai tanár, he-
lyettes miniszterelnök rendelete értelmében Catana
Ioan és Timisi Mihai, Erdélyből menekült fiatalem-
bereket, akik Bucurestiben laktak, a targu-jui inter-
naltáborba szállították, mert a megállapítások szer-
int a patronázs bizottságtól karácsonykor kapott
ruhákat eladták és az értük kapott pénzt elkáryáz-
ták.

— Kaukázusi menekültek tragédiája.

Adanából
jelenti a Rador: Teheránból érkezett hír szerint az
utóbbi hetekben számos egyént meggyilkolva nolan
találtak lakásukban. Ezeket a személyeket a szovjet
titkos rendőrség ügynökei gyilkolták meg. Legtöbb-
jük kaukázusi menekült, akik évek óta Iránban éltek
és iráni állampolgárok lettek. Az iráni hatóságok te-
hetetlenek a gyilkosokkal szemben, mert még azt
sem tudták megállapítani, hogyan kerültek azok Te-
heránba. Ugy vélük, hogy ezek az ügynökök a váro-
son átvonult szovjet katonákkal hatoltak be a vá-
rosba vagy pedig a vándor szovjet szintársulatokkal
érkeztek Teheránba.

— Akinek jobboldalán van a szíve.

Cerbulescu
Petru tanitót, aki a méhedinti megyei Catunele köz-
ségben lakik, a napokban orvos vizsgálatra meg és ak-
kor kiderült, hogy a tanító szíve nem testének bal-
oldalán, hanem a jobboldalán van. A világon ez a
hetvenedik eset, amikor ilyen megállapítást tehettek.

— Ruházati cikkek beszoigaltatására kötelezett

zsidók ügye. Bucurestiből jelenti a Rador: A hivata-
los lapban rendelet jelent meg, amely szerint a zsi-
dok, akik nem rendelkeznek és nem is tudtak besze-
rezni az elmúlt év október 21-én megjelent 250. szá-
mu hivatalos lapban közölt 936. számú törvényben
előírt ruházati cikkeket, mentesülnek ezek beszoigal-
tatásától, ha a be nem adott cikkek ellenértékét
az illetékes zsidó hitközség útján befizetik. Az egyes ru-
házati cikkekért a következő összeget kell fizetni:
800 lei egy ing, 500 lei egy alsónadrág, 150 lei egy pár
harisnya, 100 lei egy zsebkendő, 200 lei egy törülköző
1000 lei egy trikóing, 6500 lei egy posztóruha, 3500
lei egy posztónadrág, 10.000 lei egy télikabát, 1800
lei egy pár cipő vagy bakancs, 500 lei egy kalap
vagy prémsapka, 3000 lei egy takaró, 1500 lei egy
szalmaszék, 500 lei egy párna, 400 lei egy párnahu-
zat, 1500 lei egy lepedő. Az összeget a rendeltőör-
vény megjelenésétől számított tíz napon belül köte-
lesek befizetni a zsidó hitközséghez, amely öt napon
belső továbbítja azokat a katonai hatóságokhoz.
Mindazok, akik nem fizetik be a kitűzött határidőig a
ruházati cikkek ellenértékét, vagy ha rendelkezésük-
re álltak a ruházati cikkek, de azok helyett a pénzt
fizetik be, a 250. számú hivatalos lapban megjelent
936. számú törvény tizenötödik szakaszában foglalt
rendelkezők szerinti büntetésben részesülnek.

Ha Timisoara-ra
érkezik, szálljon meg a
„HOTEL EUROPA”
szállodában
IV. Bul. Regele Mihai 17 sz. alatt

A szálloda kedvező fekvésével, központi
fűtéssel, folyó meleg- és hideg vizével,
komfortos szép szobáival, fürdőszobái-
val, de polgári áraival otthonias kényel-
met nyújt. Telefon: 21-19. szám.

A január 24-i egyesülési ünnep

Bucurestből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető elhatározásának megfelelően a január 24-i egyesülési ünnepet éppen egy, mint egy év előtt, munkával ülik meg: a közhivatalokban és iskolákban a munka rendesen folyik. Az iskolákban a kijelölt tanárok az egyik órán hazafias és nemzeti nevelést tartanak. A hadseregben a tisztok a kiképzés elején az egyesülről tartanak előadást. Dél előtt tízenegy órai kezdettel az ország valamennyi templomában istentiszteletet tartanak. A falvakban a községi bíró, míg a városokban a polgármester és a megyei prefektus jelenik meg az istentiszteleten. Bucurestiben a pátriárkián tartandó istentiszteleten a kormány egy tagja, a főpolgármester és a megyei prefektus vesz részt. Az ünnep alkalmából a házakat fellobogózzák.

— A TELI SEGÉLY támogatása: keresztény felebaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— Román-török kereskedelmi egyezményt irtak alá Ankarában. Ankarából jelenti a Stefani-iroda: A török fővárosban román-török kereskedelmi megállapodást irtak alá. A megállapodás tizenkét millió török funtban állapítja meg a folyó évre a két ország közötti árucseréket.

— A német és olasz követ a kínai nemzeti kormány mellett. Nankingból jelenti a Stefani-iroda: Két egymást követő kihallgatáson nyújtotta át megbízó levelét Wan Csing Weinek, a kínai nemzeti kormány elnökének Németország és Olaszország követe.

— Aradi zenés nyilvános helyiségek tulajdonosainak jelentkezése a rendőrségen. Az aradi rendőrség látványosságügyi osztálya felszólítja mindazon nyilvános helyiségek tulajdonosait, ahol zene van, hogy ma, szerdán délelőtt tíz órákor jelentkezzenek a rendőrség fentemlített hivatalában. Ugyanakkor jelentkezniük kell a zenekarok vezetőinek is.

— Abadta megbízólevelét a tokiói thájjöldi követ. Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Day Claynama, az új tokiói thájjöldi követ átnyújtotta megbízó levelét a mikádónak. A mikádónál lefolyt kihallgatás után az új követet a császárné fogadta.

— Tilos az aradi fogház lakóinak látogatása. Az aradi ügyészség fogházának igazgatója közli az érdekeltekkel, hogy további intézkedésig tilos a fogház lakóit látogatni.

— Olaszország új franciaországi követe Párisba érkezett. Párisból jelenti a Havas-OFI ügynökség: Gino Buti, Olaszország új franciaországi követe és meghatalmazott minisztere Párisba érkezett. (Rador)

— Tripolitániában nem szálltak partra az angolok. Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Mértékadó olasz körök kijelentették, hogy teljesen neveltséges és groteszk az algéri rádió ama híradása, mely el szeretné hitetni, hogy Tripolitániában partraszálltak volna az angolok. Magától értetődő, hogy ez a híradás nem felel meg a valóságnak. (Rador)

— Ezerszáz darab 11 lejes tojásért munkatáborba kerül a vevő és az eladó is. Az aradi törvényszék szabotázsbírósa egy-egy hónapi munkatáborra ítélte Csusz Constantin Joia-Mare községbeli gazdát és Weiszberger Mór aradi lakost, mert az első az utóbbinak 1100 darab tojást a hatóságilag megállapított árnál drágábban, darabonként 11 leiert adott el.

— Mussolini könyvének sikere. Mussolini olasz miniszterelnök fia halála alkalmából írt műve „Brunóval beszélgetek” igen nagy érdeklődést keltett az olasz közönség körében. A könyvnek most jelent meg második kiadása és pedig ötvenezer példányban. A második kiadás azonban nem jelenik meg könyvkereskedelmi forgalomban, mert csak azok kaphatják meg a könyvet, akik az elesett repülőik árvái számára adakoznak.

— Kinevezték Pancsova város képviselőtestületét. Nemrégiben nevezte ki a német katonai parancsnokság Pancsova város képviselőtestületét. A negyvenöt tagból álló testület husz tagja szerb nemzetiségű, tizenhét német, hét pedig magyar. Az alakuló közgyűlésen Georgijevics Antal polgármester német, szerb és magyar nyelven tartott beszédében annak az óhajának adott kifejezést, hogy Pancsova nemzetiségi megértő békekészenben dolgoznak a város érdekében.

— Adományok. A timisoarai (temesvári) dr. Kakuk napközi gyermekotthon javára Lili és Baby ezer lejt, Irgalmasok ezer lejt, Bessenyei Gy. pedig tarhonyát, Franck-kávét és gyermekruhákat adományoztak.

— Huszonkét fokos hideg Zágrábban. Zágrábról jelenti a Stefani-iroda: A horvát fővárosban és környékén hatalmas hideghullám érezhető. A legutóbbi éjjel huszonkét fok hideget mértek.

Eladásra elfogadott
alsó.ug (flanel) darabonként

400 LEI

J. GRUNBERGER, Arad
Strada Moise Nicoara 1. I. emelet

— Éhínség fenyegeti a szovjet hadsereget. Ankarából jelentik: Semleges forrásból kiszivárgott hírek szerint a szovjet kormány minden intézkedése csődöt vallott az élelmiszerfogyasztás szabályozása tekintetében. A buza- és kukoricakészletek fogytán vannak és a hadsereg élelmiszerében is súlyos nehézségek mutatkoznak. A közéleti viszonyok egyre rosszabbak. A polgári lakosság élelmiszerével már senki sem törődik. Egyes élelmiszerek kifogytak és csak szinte csillagászati számokat kitevő áron szerzhetőek be. A szovjet kormány ismételtlen követeléseket terjesztett a washingtoni kormány elé és gaboraküldeményeket sürget, de ezek eljuttatása rendkívül bonyolult probléma, egyrészt a csendesóceáni háború, másrészt a szállítóközök hiánya miatt. (Oriente).

— Az aradi szabotázsbírósa újabb ítéletei. Az aradi törvényszék mellett működő különleges ürtőség, amely a kereskedelmi szabotázstörvénybe üti-özö ügyekkel foglalkozik, egy hónapi munkatáborba való utalásra ítélte Blig Anna aradi lakost, a Horea-utcában levő egyik falatozóhelyiség tulajdonosnőjét, mert tíz deka vajért 40 lejt számított. Ugyanekes egy hónapi munkatáborra ítéltek Polgár Sándort is, mert az üzletében tartott ellenőrzés során nem tudta felmutatni az ugynevezett ellenőrzőkönyvet.

— A londoni tinn követtség tisztviselői Lisszabonba érkeztek. Helsinkiből jelenti a Rador: Hivatásosan közlik, hogy Grippenber londoni tinn követ a követtség személyzetével és az angol területen tartózkodott tinn alattivalokkal együtt elhagyta Londont és Lisszabonba érkezett.

— A japán rizstermelés áll a legnagyobb szivaton. Az utóbbi években, amikor a nagy leszámozás már előre vetette árnyékát, Japán is különös gondot fordított mezőgazdaságának, főleg pedig rizstermelésének intenzívebbé tételére. Az 1922—33 évek 36.3 métermázsás átlagáról egy hektárra eső rizshozam 1939-ben már 40.4 mázsára emelkedett. Ezzel a terméseredménnyel a rizstermelő országok között messze kiemelkedően Japán áll az első helyen, mivel Kínában hektáronként csak 23.5, Mandzsukuóban 22.3, Egyiptomban 23.6, Indiában pedig 13.2 métermázsás rizs terem. 1935-től 1939-ig átlag 3.2 millió hektáron termelt Japán rizst. Anélkül, hogy ennek a területnek a növelésére sor került volna, a japán rizstermelés öt év alatt hat százalékkal emelkedett.

— Angliában egyetlen bank négyeszázhetven fiókját zárta be. Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Londonból érkezett hírek szerint a Barclay's Bank, amely egyike Nagybritannia legnagyobb pénzintézetének, legutóbb tartott közgyűlésén az igazgatóság bejelentette, hogy a háború kezdete óta nem kevesebb, mint négyeszázhetven fiókját szüntette meg Anglia területén.

— Craiovan elfogtak egy cigánybandát, amelyek tagjai az elmúlt év május 14-én Niculescu Constantin ilfovmegeyi Poenari községbeli lelkész lakásáról elloptak 450.000 lejt. A cigányok arra kérék a lelkészt, hogy tartson számukra istentiszteletet. A pap elvégezte az istentiszteletet, de közben az egyik cigányasszony beosont a pap házába és elvitte a pénzt, amelyen azután a tolvajok megosztózkodtak. Két cigány a lopott pénzből házat vásárolt, míg a többiek elköltötték a rájuk eső részt. A fosztogató cigányokat átadták az ügyészségnek.

— Angliában is gyűjtik az ólomot és gumit. Stockholmól jelenti a Német Távirati Iroda: A Stockholms Tidningen című stockholmi lap londoni tudósítója írja, hogy a távolkeleti angol ólombarányok és gumiültetvények elvesztése következtében Angliában egyre éreztetőbbé válik ezen két cikk hiánya. Egész Angliában elrendelték, hogy a magánosok szolgáltassák be az ólomot és gumimaradványokat. Az angol haditengerészet ezzel az intézkedéssel kívánna éleget tenni a szükségleteknek.

— A világ legnagyobb templomai. Az „Osservatore Romano” — mint Vatikánvárosból jelentették — megállapítja, hogy a római Szent Péter-bazilika nagyságára nézve még mindig verhetetlenül áll a világ összes templomai között. Utána következik a londoni Szent Pál-székesegyház, amit köznyelv szerint egy lerombolt katolikus templom alapjain építettek fel az anglikánok. Harmadik helyen a firenzei dóm áll, negyedik helyen pedig a reimsi dóm. Ötödik a kölni, hatodik a bolognai, hetedik a sevillai dóm. A párisi Notre Dame viszont csak a tizedik helyen áll s utána következnek a római Szent Pál-templom és a lateráni bazilika. A további sorrend ez: az antwerpeni dóm, az antonorei templom, a Porciunkula-templom, a Westminster-székesegyház s végül az istanbুলi Hagia Sophia.

Ügyeletes gyógyszerterárok

Szerdán, január 21-én Aradon a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-tér), és Hajós (a prefekturával szemben).

Szerdán, január 21-én Timisoaran (Temesvárott) a következő gyógyszerterárok tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban az Alba Iulia-utcában levő Kungyógyterár, Gyárvarosban a 3 August-uton levő Löw-gyógyterár és a Petru Maior-téren levő Meisner-gyógyterár, Erzsébetvarosban a Lahovary-téren levő Cristea-gyógyterár, Józsefvarosban a Preyer-utcában levő Neurohr-gyógyterár. Mohácsban a Covin-, Fratellan a Panajoth- és Freidorfon az Eremiel-gyógyterár.

Szerdán, január 21-én a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Laila, a hőmezők tündére (dán film). Forum: Fekete péntek (amerikai film). Uránia: Flu, vagy leány (német film).

Szerdán, január 21-én Timisoaran (Temesvárott) a mozik műsora a következő: Apollo: Betty Bonn titka. Capitol: Egy ördögi leány. Thalia: Az énekítő bolond. Corso: Marie Antoinette.

FORUM (Arad) a nagyjfilmek színháza. Tel. 20-10

Holnap az utóbbi évek legnagyobb zenés filmbemutatója!

MOZART halhatatlan zenéjével, a német filmművészet legkimagaslóbb alkotása, az idei szezon legpazarabb zenés filmremeke, amelyben a szerelem szent, de a végén mégis győz.

Szerelmes melodiák

(EINE KLEINE NACHTMUSIK)

A főszerepekben:

Hannes Steitzer, H. Finkenzerler, Christl Marniavn

Ma utójára 5, 7:15 és 9:30-kor

FEKETE PÉNTÉK

A főszerepekben: BORIS KARLOFF — ANNA NAGUL — LUGOSI BELA

Működés kivül a legutóbbi 57. — UFA-híradók.

UFA ÉS TOBIS FILMSLÄGEREK

AZ ÉNEKLŐ BOLOND

BENJAMINO GIGLI

„Az éneklő bolond” című Tobis-film főszereplője

„Az éneklő bolond” a kitűnő Carlo Franchetti tenorista, aki a zenei bohóc ruhájában járja be a világot. A vidám bohóc lelke azonban csupa fájdalom, mert felesége, Sylvia táncosnő elhagyta. Később gyilkossággal vádolva a bíróság elé kerül. Azzal vádolják, hogy megölte riválisát, Kenedy impresszáriót. Azzal védekezik, hogy önvédelemből cselekedett, de

kihalgatása alkalmával elmentmondásokba keveredik és felesége is, ahelyett, hogy helyzetét megkönnyítene, csak súlyosbítja azt. Jelenetről jelenetre felvonul a film nézői előtt a szerencsétlen artista-házasság minden tragédiája. A drámai végkifejlést az a fatális éjszaka adja meg, amikor Kenedy impresszáriót, aki állandóan üldözte és zsarolta Sylvia táncosnőt, agyonlöve holtan találják Róma egyik parkjában. Vajjon Franchetti tenorista a gyilkos? Ez a kérdés foglalkoztatja azokat, akik figyelemmel kísérik ezt a szenzációs pert és azokat a nézőket is, akik megtekintik ezt a nagyszabású bűnügyi filmet, amelynek főszerepét Benjamino Gigli, az ismert olasz tenorista, alakítja. Színészi képességei és nagyszerű hangja ebben a filmben kitűnően érvényesülnek.

Ebben a filmben Kirsten Heiberg a partnernője, aki ezúttal először kapott drámai szerepet. Teljes sikerrel mutatja be egy táncosnő életét, aki országból-országra járva hajszolja az elvesztett boldogságát.

Benjamino Gigli a filmben ismert operaáriákat és olasz népdalokat énekel, a film slágere azonban egy új szerelmi dal, amelynek szerzője Ricardo Zandoni olasz zeneszerző.

A kiváló Tobis-film többi szereplői a német filmművészet kiválóságai: Friedrich Kayssler, Werner Fuetterer, Hans Olden, Hilde Körber és Rudolf Platte. A film elkészítésénél olasz specialisták dolgoztak együtt német filmszínészekkel. A film zenéjét Franco Casavola írta, de az Igen és nem című kislemez, amelyet Kirsten Heiberg énekel, Frantz Grothe német zeneszerző műve.

ANYA ÉS LEÁNYA

Ez a pompás Tobis-film bemutatja, hogyan tud harcolni egy jellemes nő egy egész család becsületéért. Még akkor is, ha a saját becsülete forog kockán. A férfi második házasságának problémájával foglalkozik ez a film, amelynek főszereplője egy tudós professzor és a második felesége. A tanár első feleségének halála után visszavonul a társadalmi élettől és minden idejét a tudományos buvátkodásra fordítja. Egyik este azonban elhagyja magányát és akkor ismeri hatalmába kerítette a szerelem varázsa. A tanár elfogadja egyik kartársának meghívását és részt vesz a hangversennyel egybekötött estélyen. Ott beleszeret egy fiatal leányba, akiről megtudja, hogy egyik tanítványa. Néhány nappal később a tanár és fiatal tanítvány kirándulást tesznek együtt és azon a tanár szereleme egészen kibontakozik. Rövid idő múlva feleségül veszi tanítványát, Borbálát és házába viszi, ahol a tanár fia és leánya is élnek. A tanár leánya aen, tud és nem akar megbarátkozni atyja második

feleségével, és elcsúszva viselkedik vele szemben. Édesanyja emléke féltékenységgel tölti el edesapja második felesége iránt. Akkor azonban váratlan fordulat történik a tizenhét éves leány életében. Borbála egyik fiatal ismerőse kalandvágyóan ostromolja a tizenhét éves leányt, de Borbála elárítja a veszedelmét mostohaanyja felől. A leány és a fiatalember is megígéri, hogy nem találkoznak többet egymással, de egyikük sem tartja be szavát. Borbála a fiatalember lakásán találja mostohaanyját, aki akkor felismeri, hogy Borbála, mint igazi anya védelmezi és megtalálja a hozzá vezető utat. Az asszony megígéri a leánynak, hogy nem szól semmit edesapjának, aki gyanusnak találja, hogy felesége a fiatalember lakásán járt. Tragédia fenyeget, de még idejében megtudja a valóságot. Ez a rövid tartalma a filmnek, amelynek egyes szereplői a legnagyobb művészettel bonyolítják az érdekes cselekményt.

„ANYA ÉS LEÁNYA”

A Tobis-film főszerepét Maria Landrock alakítja

Megbírságot a filmszínésznő

Íse Werner, az UFA-film népszerű fiatal színésznője, az egyik napon későn indult a stúdióba. Hogy idejére odaérkezzen, hatalmas iramban hajtotta autóját. Az egyik utkereszterődségnél nem vette figyelembe a forgalmi rendőr jelzését, mire az megállította az autót és megkérdezte a filmszínésznőtől:

— Nem látta a piros jelzést?

— Tényleg, piros volt a jelzés? — válaszolja ártatlanul a színésznő.

— Az volt — mondotta a rendőr és megbírságot a színésznő, aki, amikor átvette a bírságolási jegyzőkönyvet, ijedtelen halálhalvány lett.

Nem bor, hanem konyak

Willy Birgel nagy tisztelője Bachusnak. Egyik nőismerőse egy ízben annyira felbosszantotta toladokó hódolatával, hogy kénytelen volt valamivel magát lecsillapítani. Odahívta a szolgát és valamit sugott neki. A szolga hamarosan visszatért egy üveggel, amelyben pirosas színű folyadék volt. Willy Birgel néhányat kortyolt és a folyadék eltűnt. A filmszínész nőismerőse kétségbeesetten kérdezte:

— Csak nem bor volt, amit megivott?

— Nyudogjon meg kisasszony — válaszolta nyugodtan a filmszínész —, nem bor volt, hanem konyak...

A talpra esett Willy Fritsch

Német filmszínészek mesélték, hogy Willy Fritsch felesége egyik napon rászólt a népszerű filmszínészre:

— Már mondtam neked, hogy nem bírom ezt az állandó cigarettafüstöt!

— Rendben van — válaszolta a talpraesett Willy Fritsch —, akkor máától kezdve szabad időmet a klubban töltöm el.

Ugy tudják, hogy Willy Fritsch felesége inkább a cigarettafüst mellett döntött.

„EGY ÉJSZAKA MELODIAJA”
című Tobis-film egyik jelenete

Rövid filmhírek

Hans Moser a népszerű és kedvelt komikus játsza a Váramentes szerelem című filmvígjáték főszerepét.

Hansi Knotek nagyszerű alakítást nyújt a Venus a bíróság előtt című nagyszerű film főszerepében.

Luise Ulrich a női főszereplő az Egy élet meséje című kitűnő filmben. A kiváló drámai színésznőnek ebben a filmben Werner Krauss és Karl Ludwig Diehl a partnerei.

Ralph Arthur Roberts egyik szereplője a Lányom egy angyal című filmnek, amely mindenütt nagy sikert aratott. Kiváló alakítást nyújtanak még Rolf Wanka és Hilde Hildebrand is.

Anneliese Uhlig és Paul Klínger a főszereplői az Eyck komiszárus című filmnek, amely a rejtélyes bűnügyi film sikerült példánya.

Maria Andergast a tizenharmodik filmalakítását nyújtja a Betty Bonn titka című filmben.

Íse Werner kitűnő szerepet játszik a Névtelen leány című filmben. Partnere Erik Frey.

Brigitte Horney és Mathias Wiemann játsza a főszerepet az Anna Favette című filmben, amely modern keretek között érzelmes drámát mutat be a közönségnek.

Sport

Mozart és — a sport

A Kicker egyik legutóbbi számában cikket olvastunk a fenti címen. A cikk azért is érdekes, mert a most elhunyt Reichenau vezértábornagy, a németek sporttábornokának érzéseit is tolmácsolja Mozart géniuszával szemben.

Mozart, mint sportember — ez ismeretlen fogalom. Akárhány emlékező cikket is írunk most Mozart halálának 150 éves évfordulója alkalmából, a nagy zeneszerzőnek a sporttal való kapcsolatát nem lehet még erőltetni sem. Egyszerűen azért nem, mert 1791-ben sportról a szó mai értelmében még nem lehetett beszélni. A testgyakorlás sem volt abban az időben elterjedt. Hogy valaki egyszer forró vízben megfürdött, ez nem avatta még vízisportolóvá.

Hamarabb lehetne cikket írni ezzel a címmel, hogy „Göthe mint sportember”, pedig Göthe Mozart kortársa volt. Különös, hogy nagy költőink sokkal inkább hódoltak a testi kulturának, mint nagy zeneszeink. Ez alól csak Reger Miksa kivétel, aki szenvedélyes uszó volt.

És mégis az a valóság, hogy Mozart zenéje — amely pedig egyáltalán nem harcos muzsika — sok sportemberre rendkívül nagy hatással volt. Mozart „Varázsfuvolájá”-ról mondták, hogy még a vadállatokat is meg lehetne szelídíteni azzal. A zenének éppen a lágyasága az, ami vonzza a sportolót, mert hi-

szén zajban van eléig része a pályán. Jellemző, hogy Reichenau vezértábornagy egyike volt a Mozart-zene legszenvedélyesebb tisztelőinek. A fiatal főhadnagy — abban az időben a Berliner SC egyik legtevékenyebb tagja —, aki nemcsak a sárga sást hordta egyleti jelvényén, hanem az öttusázók és a labdarúgók fekete ingét is viselte, 1915-ben — az első világháború két csatája között — éppen Berlinben tartózkodott. A Frankfurter Zeitung hasábjain írta le, hogy milyen nagy élmény volt számára Mozart zenéje:

„Megérkezésem napjának estéjén a Figaró házasságát hallgattam az operában. Bár a szülői házban nálunk nem muzsikáltak, fiatal tiszt koromban belső vágy hajtott, hogy a zenével közelebbi ismeretségre kerüljek. Hallgattam operákat, hangversenyeket, de végeredményben mégis csak aféle „zenei ártatlanság” állapotában leledtem. Annál hatalmasabban fogtam fel Mozartot, aki abban a feloldódó pillanatban teljes erejében nyilatkozott meg előttem. Amint a szerelmes nem tudja leírni, még kevésbé megmagyarázni a boldogságot és az erőt, ami érzéseinek mélyétől fakad, ugyanugy nem lehet vázolni azt a boldogságot, amely osztályrészemé vált Mozart zenéjének tiszta hangzásából és melegen érző csengéséből. Mozart a maga módján eltiutította nálam a háboru hatását.”

Reichenau számára Mozart géniusz, aki nem hajlott meg a sors kegyetlensége előtt és még kevésbé egy még olyan gazdag ur előtt sem, soha meg nem törő akarattal haladt az igazság és a szépség megvalósítása felé. Mozart zenéjének hangjaiban, a maga boldogságának kimeríthetetlen rajongásában az égből borul le ránk, csak ez tudja érzékeltetni a mester szellemét.

Reichenau gyönyörű sorai, Mozart géniusz előtti hódolása újabb megerősítést a test és lélek összhangjának, amit Krisztus után 100-ban a római Juvenalis olyan klasszikusan fejezett ki: — Mens sana in corpore sano — sorában.

Igy a nürnbergi Kicker. Tagadhatatlanul érdekes ez a párhuzam, amelyet a német lap von a sport és Mozart között és éppen a tragikus hirtelenséggel elhunyt Reichenau vezértábornaggal kapcsolatban.

Sport hírek minden'eől

Ani Kappel, német uszóbajnoknőnek a melleszében elért csúcseredményeit hitelesítette a német szakhivatal. Az új csúcseredmények a következők: 200 m 2:55.6, 400 m 6:02.8, 500 m 7:43.4, ezek a csúcok egyben Európa- és világcúcseredmények is.

A Tátos—Borg—Plath-találkozó most már végleges, a nagyszabású verseny ugyancsak nagyszabású nemzetközi „körítéssel” február 1-én Németországban lesz.

Alakul a magyar labdarúgás válogatott műsora. A németek március 15-ét ajánlották az öszről elmaradt mérkőzés lejátszására Budapesten. Az MLS most megkérdezi az edzők testületét, hogy véleményük szerint ilyen korai időpontban lehet-e teljes erőben lévő csapatot kiállítani. Az olaszok az utánpótlás csapatainak mérkőzésére husvét vasárnapját ajánlották, ez a mérkőzés is Budapesten lenne.

Vörösvirág

A forgalomból kivont ércpénzekkel február 28-ig lehet fizetéseket eszközölni az állami intézményeknél

Tekintettel arra, hogy még mindig számosan vannak, akik a nélkülöl készült 1, 2, 50 és 100 leeseket nem váltották be, a pénzügyminiszterium elrendelte, hogy az államvasutak, postatakarékpénztár, posta, dohánytőzsdék, valamint a „Distributia” köljáipari társaság szervei február 28-ig fizetésre elfogadják ezeket az érméket.

Ugyancsak február 28-ig fogadják el fizetések teljesítésére a fenti címletű váltópénzeket a pénzügyigazgatóságok és kerületi adóhivatalok.

Végleges beeserelésükre a nemzeti bank fiókjai, továbbá a pénzügyigazgatóságok és kerületi adóhivatalok kaptak megbízást. A megállapított határidő március 31-én jár le.

— Aradi háztulajdonosok figyelmébe. Az aradi pénzügyigazgatóság közli az alábbi utcákban ingatlanlallal bíró személyekkel, hogy az egyes számú adó-kivető bizottság vasárnapig a Bolintineanu, Simbolului, Teiul Doamnei és Elisabeta utcákban működik. A tulajdonos vagy megbízottja tartózkodjék az ingatlanlall, hogy a szükséges iratokat (ingatlankönyv, bérleti szerződés stb.) a bizottságnak felmutathassa.

Nagyobb, pazarabb mint az Orzgonavirágzás

Ellenörök az idegen vállalatok mellett. A románosítási államtitkárság elrendelte, hogy azoknak a javaknak megörzésére, amelyek az 1941. március 4-i 172. számú rendeletlörvény intézkedései alá esnek, szükség esetén ellenörököt vagy ügykezelőket lehet kinevezni.

A PEREK SÜREMLENEK MAMALIGAT. A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli, hogy a katonai szövetek elosztási mouszere alapján a pekek sültetnek és forgalomba hozhatnak mamaligat.

Gabonagyűjtöket alkalmaz a nemzetli szövetkezeti intézet. A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli a gabonakiskereskedőkkel, hogy a nemzetli intézet és az import-export központ gabonagyűjtöket alkalmaz. Az érdekeltek erre irányuló kérelmeiket nyújtsák be a megyei szövetkezeti fedrálékhoz.

Nyolcszázmillió lei hitel a tavaszi vetésekre. A földművelésügyi miniszterium nyolcszázmillió leies hitel nyújtását kérte a tavaszi vetési munkalatok költségeinek fedezésére.

— Az aradi kenyérasztóknak be kell jelenteniük vevőiket. Az aradi városi ellátásügyi hivatal felszólítja az aradi pékeket és kenyeret árusító kereskedőket, hogy 24 órában belül nyújtsanak be a város-házán kimutatást, amelyből kitűnik, hogy a náluk nyilvántartott vevőknek naponta mennyi kenyérré van szükségük.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kíring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.893—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.63—4.77, pengő 26.50—27. dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (28 százalékos felárral) 2.12—3.24, horvát kuna 2.95—3.

Határidő napló

JANUÁR 25:

Behozatali engedély iránti kérvényeket eddig a napig kell benyújtani a nemzetgazdasági miniszterium behozatali ügyosztályánál.

JANUÁR 31:

Carol-fejes 250 leies érmék beeserelése lejár.

Szombattól kezdve Aradon az Urániában

Vállalatok személyzeti kimutatásának benyújtása a munkaügyi felügyelőségeken.

Zsidó alkalmazottat tartó vállalatok eddig a napig kötelesek kérni a megyei románosítási felügyelőségtől a zsidó alkalmazott-tartási engedélyek kiállítását.

Visszacsatolási kölcsönjegyzés utolsó napja.

Azok a személyek, akik eddig a napig búza- és árpa-eladási ajánlatot tesznek az államnak, huszezer lei jutalmat kapnak minden vagon búza és tizenöt ezer lei minden vagon árpa után.

Tavaszi szellő

WILLY FRITSCH nagy operettje

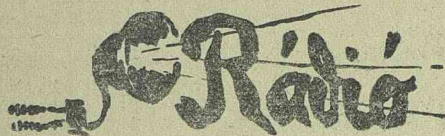
SZABAD AZ ELŐÁLLATSZALLÍTÁS A CFR-EN. A vasuti vezérigazgatóság közzétette az illetékes szervekhez, amelyben utasították őket, hogy az érvényben levő díjszabás és egészségügyi rendelkezések figyelembentartásával minden korlátozás nélkül előadhatnának előállatszallítványokat.

A CFR nem ad ki folyami szállítással egybekötött jegyeket. A vasuti vezérigazgatóság rendelete adott ki, amelyben utasította a vasuti jegy kibocsátó pénztárakat, hogy tekintettel a dunai hajózás beszüntetésére, ne adjanak ki vasuti és hajózási forgalomra egybekötött jegyeket. Ugyanekkor elrendelte a vasuti vezérigazgatóság azt is, hogy ne fogadjanak el áruszállítást kombinált forgalomra.

Eladó

egy új olajmalomberendezés,

mely áll 1 drb. magtebontógépből, 1 drb. gyurógép 2 drb. pergelő, 1 drb. hidraulikus prés 350—400 átm. nyomásra (acél öntésű alsórésszel) 2 drb. préskorsárral, 1 drb. 9 mtr. hosszú transzmissio, szíjárca és csapágyakkal 1.000.000 leiert. Csakis személyesen tárgyalok. Cím a timi-sarai kiadóban

SZERDA, JANUÁR 21

Bucuersti 6.55: Hírek, hanglemezek. 12: Zenekari hangverseny. 12.30: Hírek. 12.50: Hanglemezek. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Hanglemezek. 14.30: Sebesültek órája. 18: Hírek. 18.05: Zenekari hangverseny. 19: Irodalmi szemle. 19.15: Vonósnyégyes. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó, sport. 20.15: Zongorajáték. 20.40: Előadás. 21: Németország órája. 22: Hírek. 22.20: Lehár-művek. 23: Wagner-opera első felvonása hanglemezekről.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.15: A rádiózenekar hangversenye. 11.20: Mélyhegedű és zongora. 11.40: Felolvasás. 12.10: Hanglemezek. 12.40: Hírek. 14:30

Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek. 15.20: Szalonzene. 16.15: Felolvasás. 16.45: Hírek. 17.15: Mindenből egy keveset. Cigány- és tánczene. 18.10: Felolvasás. 19.20: Operett- és tánczene. 20.15: Autón szerzett menyasszony című vígjáték. 21.40: Hírek. 22.10: Szórakoztató zene. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Cigányzene. 24: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, január 22.

Bucuersti. 6.55: Hírek, hanglemezek. 12: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 12.50: Katonaóra. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Hanglemezek. 14.30: Sebesültek órája. 18: Hírek. 18.05: Zenekari hangverseny. 19: Irodalmi szemle. 19.15: Hegedű és zongorahangverseny. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó, sport. 20.15: Énekszámok zenekari kísérettel. 20.40: Előadás. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22: Hírek. 22.20: Tiroli zene. 23: Hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.15 és 11.20: Hanglemezek. 11.40: Két elbeszélés. 12.10: A rádiózenekar hangver-

senye, közben 12.40: Hírek. 13.45: Tánczene. 14.30: Hírek. 15.20: Zongorahangverseny. 15.40: Előadás „Kaloosa környéki népművészet” címmel. 15.50: Hubert Lajos osellón játszik zongorakísérettel. 16.15: Ruszin műsor. 16.45: Hírek. 17.15: Felolvasás. 17.45: Szalonzenekar hangversenye. 18.15: Harsányi Margit csevegése. 18.35: Hanglemezek. 19: Hírek. 19.40: Verdi-est, közben 20.25: Küllügyi negyedóra és 21.40: Hírek. 22.10: Versek és dalok. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Hanglemezek. 24: Hírek.

Egvedülálló férfi különbejárato

bulorozott szobát

keres. Címeiket a timisoarai kiadóhivatalba, Azonnalra, nem zónában jeligére, vagy 28-10 telefonszám alatt kérek

Apróhirdetések

Alkalmazás

Gyermekek mellé keresek keresztény, intelligens, megbízható leányt. Ajánlatokat „Videk” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3265)

Önálló masamódnót felveszek. Møde Elly-kalaszalon, Timisoara II., Strada M. Joffre, sarok. (3320)

Keresek perfekt vulkanizáló segédet. Diener és Revoll, Braşov. Strada Regina Maria 63. szám. (3321)

Federata „Furnica” „Hangya” Szovetség, Aiud

3 ellenőrzőjelöltet keres azonnali alkalmazással. Román és magyar nyelvet beszélő, katonai kötelezettségüknek elegett tett, lehetőleg kereskedelmi érettségivel bíró egyének jelentkezhetnek. Életkor 40 éven alul.

Bejárónó félnapra, iratokkal felvétetik. Timisoara IV., Str. Ion Bratianu 29. sz., III. emelet, ajtó 14. (7300)

Fémnyomósegédet sürgősen keresünk. Szabó Lajos fémárúüzem, Arad. Calea Saguna 110. (1140)

Üzleti szolga, árukirakodásra azonnal felvétetik. Címeiket kérem a timisoarai kiadóban leadni. (3328)

Megbízható, románul beszélő tanuló, aki biciklizni tud, fizetéssel felvétetik. Bruder-cég, Arad. Bulev. Regina Maria 11. szám. (1162)

Keresetetik kereskedőségéd, vagy pincér, fiatal, aki bodegában dolgozott, a román és német nyelvet bírja. Cim: Reşita, Str. A. T. Popovici 45. szám. Major. (151)

Két kereskedőségéd

a fűszer- és csemegeszakmában azonnali belépésre kerestetetik.

FRINT és JUNGHHAUS

Timisoara, IV., Bul. Berthelot 8.

Egyszerű, igénytelen, feltétlen komoly ember alkalmazást kaphat gazdaságban mint felügyelő, aki kora reggeltől estig a munkásokra felügyel. Csakis lelkiismeretes, katonamentes, magános ember jöhet számításba. Ajánlatokat levélben Eperjesy Béla gazdaságába. Mica, jud. Tarnava Mica. (3329)

Küfütőleány, asszony vagy fiu állandó munkára felvétetik. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1190)

Vilámszerelő alkalmazok azonnalra vidéki üzem vezetésére. Ajánlatokat Ing. Sincal, Arad, Strada General Grigorescu 5. szám címre kérek. (1187)

Állást keres

Perfekt dauer- és vizondoláló, hosszas regáti és bucurestii gyakorlattal, állást keres. Cim Rudolf Mossenál Arad, Str. Eminescu 8. (1185)

Négy gimnáziumot végzett leány állást keres. Cim Rudolf Mossenál Arad, Str. Eminescu 8. (1181)

Szaktudással és nagy gyakorlattal rendelkező pincemester, többéves bizonyítvánnyal, megfelelő állást keres borpincészetben, vagy sörgyárban. Románul, németül, magyarul és olaszul beszél. Nagy János, Brad, Posterestant. (1176)

Lakás

2000 leit fizetek annak, aki mostanra kettoszobást lakást szerez központban. Válaszok „Centrum” jeligére a „Favorit” boyvállalathoz Timisoara, kéretnek. (3256)

Keresek március elsejére egyszobás lakást, mellékhelyiségekkel, Gyárvaros kivételével bárhol. Banovits, Timisoara I., Str. A. Popovici 9. szám. (3271)

Város központjában kettoszobás, fürdőszobás emeleti lakás tavaszra kiadó. Címeiket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (1186)

Adás-vétel

Torna-evezőkészülék olcsón eladó. Centrala Optica, volt Kecskeméti, Timisoara I., Bulevardul Regele Mihai. (3324)

Irodai íróasztal, lehetőleg kisebb méretben, esetleg amerikai redős íróasztal megvételre kerestetetik. Cim a timisoarai kiadóban. (7080)

Ebédlők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3293)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonzutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Percellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19.75. (4250)

Alkalmi vétel. Használt, jókarban levő porszívókészülék, 110 volt feszültségű, eladó. Centrala Optica, volt Kecskeméti, Timisoara I., Bulevardul Regele I. Mihai. (3322)

Kocsibunda lábzsákkal, jó állapotban, olcsón eladó. Cim Rudolf Mossenál Arad, Str. Eminescu 8. szám. (1183)

Mezőgazdasági szakkönyveket keresek megvételre, címeiket „Szakkönyvek” jeligére Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. szám, kérek. (1182)

Tavaszi kabátlapok kaphatók Libronál, Timisoara I., Vasile Alexandri 7. sz. Telefon: 33-37. (155)

Fekete öltöny szívésségből eladó. Cim: Löw szabó, Arad, Str. Eminescu 12. sz. (1184)

Emeletes sarokbérház

a Belvárosban, 8 komplett lakás, fürdőszoba, teljes pince, beépíthető front, circa 108.000 lei jövedelemmel 2,700.000 lei. HATSCHKEK, Arad, Bulev. Carol 17.

Jókai-sorozat, kifogástalan állapotban eladó. Arad, Piata Cernat 18. Második lakás az udvarban baira. (1161)

Zománcozott zsirosbödön, jó állapotban, megvételre kerestetetik. Cim a timisoarai kiadóban. (7081)

100 kg-os angol hizott sertés eladó. Raktárház, Timisoara, Str. M. Guttenbrunn 35. szám. Korcsmáros. (148)

Traktorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmgépeket magas napi ár mellett veszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám (3230)

Eladó egy majdnem új villamostakarék-tűzhely sütővel, komplett, 110 voltra. Timisoara I., Str. Gen. Grigorescu 4. sz. I. emelet. (3323)

Kocsibunda (női és férfi) kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Timisoara II., Str. Petru Tegu 1. szám, I. emelet 6.

Eladó 6—15 m/m. vaslemez, tartányok, gőzgepek és kazánok, hegesztőkészülékek, használt Hannesmann-csővek, 4x4 m-es, vízhatlan, alig használt ponyva. Cim: Lugo, Str. Xenopoi 41. (3269)

Konyhaberendezések nagy választékban kaphatók Cziszternél, Arad. Calea Bihorulul 24. szám. Ugyanott asztalos-tanuló felvétetik. (1192)

Megvételre keresek 24—25-ös használt, jó állapotban levő cipőt, esetleg hócipőt is. Címeiket a timisoarai kiadóba kérem leadni. (152)

Szolonterítőt, jókarban levőt és kétrekeszes lisztesládát keresek megvételre. Ajánlatokat „Szolonterítő” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (151)

Veszek uri- vagy kombinált szobaberendezést, szőnyeget, képeket, csakis kifogástalan állapotban. Ajánlatokat „Késpézn” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3327)

Aragáz

elköltözött január hó 20 tól Arad, Strada Alexandri 20. szám alá
Telefon 24-22

Aming Konrau végrehajtási törvény megvételre keresek. Arat és címet kérek a timisoarai kiadóban leadni. (7406)

Füztörnyot veszünk, Timisoara III, Str. Brancoveanu 6. sz. (3238)

Különfélé

Bérbevennék 8—10 évi időtartamra 50—150 holdig prima tanyasorokot, gazdasági épületekkel, esetleg gazdasági felszereléssel. Részletes ajánlatokat Locotonent Clujan Adrian, Savarsin. (1165)

Elveszett bőrtáska

iratokkal, január 20-án, kedden a villamosban. Megtalálója jutalom ellenében adja le, a táskában levő pecséten feltüntetett címen. (Timisoara I., Scherter Otto-ház, I. emelet, ajtó 10. szám.)

Bánási német kereskedő, széleskörű kereskedelmi gyakorlattal, kereskedelmi, vagy ipari vállalathoz társulna megfelelő tőkével. Ajánlatot „Bizonnamalmó” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (3330)

Felszólítjuk azt a Mosoczy-telepi nőt, aki körülbelül két hónappal ezelőtt a Róth-féle üvegüzletből édesanyjával együtt egy puloverre való gvaiput elvitt, azt haladéktalanul hozza vissza, mert ellen esetben bünvádi feljelentést teszünk ellene. (1193)

Petrozeni (Petrozsénybe) utazom, megbízásokat vállalok. Rennickné, Arad, Str. Fabricai 32. (1191)

Besszarabiába és Bukovinába utazom, megbízásokat vállalok. Cim Rudolf Mossenál Arad, Str. Eminescu 8. (1189)

HAZAK
FÜLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK

minden árfokozatban
HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Bul. Carol 17. volt 46.
Telefon 19-95

HIRDESSZEN

a DÉLI HIRLAPBAN!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara